

بازگشت ارز صادراتی با تاخیر

سالانه ۸ میلیارد دلار ارز صادراتی برنمی گردد، به گزارش ایلنا، غلامرضا مصباحی مقدم، رئیس شورای فقهی بانک مرکزی با اشاره به دلایل بروز این روند در تامین ارز و افزایش نرخ کالا اظهار داشت: اول اینکه شاهد این هستیم بازرگانان ۴۰ درصد ارز را به بازار مبادله عرضه نمی کنند و دوم اینکه، آن ۶۰ درصدی را هم که موظف به عرضه آن هستند را با تاخیر عرضه می کنند. در این شرایط است که قیمت ارز و کالا افزایش پیدا می کند. مصباحی مقدم همچنین درباره عدم برگشت ارز صادراتی یا برگشت با تاخیر اظهار داشت: سوال مهم این است که در همین شرایط چرا ارز را برنمی گردانند؟ آمارهای بانک مرکزی رو بینید نشان می دهد که گاهی سالانه ۷ تا ۸ میلیارد دلار ناشی از ارز صادراتی به کشور برنمی گردد و آن میزانی را هم که بر می گردانند با تاخیر است. رئیس شورای فقهی بانک مرکزی ادامه داد: اساساً دلیلی که بانک مرکزی برای تخصیص فوری ارز به اندازه کافی ندارد همین برگشت ارز صادراتی با تاخیر است.

یک سوم سدها پر است

سدها تنها یک سوم پر هستند، به گزارش مدیریت منابع آب ایران، بر اساس آخرین آمار ایستگاه های باران سنجی وزارت نیرو، حجم آب موجود در مخازن سدهای کشور به ۱۸/۱۸ میلیارد مترمکعب رسیده است که نسبت به سال گذشته ۲۴ درصد کاهش نشان می دهد. در حال حاضر، میزان پرشدگی سدهای کشور تنها ۳۵ درصد است و هفت سد نیز کمتر از پنج درصد ظرفیت خود را پر کرده اند. از ابتدای سال آبی جدید تا ۱۲ مهرماه، ورودی آب به مخازن کشور ۰/۳۴ میلیارد مترمکعب ثبت شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با کاهش ۵۰ درصدی مواجه شده است. در همین بازه زمانی، خروجی سدها ۲۹/۶۹ میلیارد مترمکعب بوده که ۳۳ درصد کمتر از سال قبل است.

شرکت های صوری در دام مالیات

شرکت های صوری در دام مالیات افتادند، به گزارش رادیو اقتصاد، مهدی موحدی یک نظر، سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور با تأکید بر هوشمندسازی نظام مالیاتی گفت: با استقرار سامانه مؤدیان و استفاده از صورت حساب الکترونیکی، شرکت های صوری دیگر توانایی صدور فاکتورهای مالیات بر ارزش افزوده به شکل نامحدود را نخواهند داشت. وی اظهار کرد: شرکت های صوری یا کاغذی، شرکت هایی هستند که آدرس ثبت و دفتر مرکزی آن ها واقعی نبوده و صرفاً با صدور فاکتور و ایجاد اعتبار برای سایر شرکت ها فعالیت می کنند. این شرکت ها در حالی که بدهکار سازمان امور مالیاتی می شدند، با انحلال صوری از پاسخگویی فرار می کردند. سخنگوی سازمان امور مالیاتی با اشاره به تغییر رویکرد نظام مالیاتی از «کاغذمحوری» به «داده محوری» گفت: اعتبارسنجی بر مبنای صورت حساب الکترونیکی انجام می شود و بر همین اساس، میزان فاکتور فروش هر شرکت متناسب با سابقه فروش، میزان فعالیت و حساب بانکی آن ها تعیین خواهد شد. موحدی یک نظر با بیان اینکه در مقاطعی تعداد ۳۰۰۰ تا ۷۰۰۰ شرکت صوری شناسایی شد، افزود: با مکانیزم های جدید و اعمال محدودیت های پیشینی، این شرکت ها در لیست سیاه قرار گرفته و امکان معامله با آن ها از بین می رود.

مکانیسم ماشه

ارزیابی کارشناسان از علل مثبت شدن بورس و چشم انداز آن

▼ نجات بورس با نقدینگی

نیما نائینیان، کارشناس بازار سرمایه در گفت وگو با «هم میهن» اظهار کرد: در روزهای گذشته بازار سهام تحت تأثیر دو عامل مهم، روندی نسبتاً مثبت را تجربه کرده است؛ نخست افزایش ارزش دلاری بازار که به محدوده ۸۰ تا ۹۰ میلیارد دلار رسیده بود و طبیعتاً نقش حمایتی در برابر افت ایفا کرده است. دوم، ورود سرمایه گذاران جدید پس از فاصله گرفتن فضای سیاسی از شرایط جنگی، که باعث شد تقاضا در بازار تقویت شود.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: فعال شدن مکانیسم ماشه نیز به رشد انتظارات نسبت به افزایش نرخ دلار دامن زده و همین انتظارات، یکی از موتورهای اصلی هجوم خریداران به سهام بوده است. در روز شنبه گذشته پیش گشایش بازار با روند منفی آغاز شد، اما سفارش های خرید سنگینی که به نظر می رسد خارج از نقدینگی جاری بازار تأمین شده بودند، مسیر شاخص را تغییر دادند و از افت بیشتر جلوگیری کردند. اگر این تزریق انجام نمی شد، احتمال افت ۱۰ تا ۱۵ درصدی شاخص وجود داشت.

وی گفت: این پدیده موسوم به «پول خارج از بازار» پیش تر نیز در چند مقطع تاریخی دیده شده است؛ معمولاً توسط گروهی از کدهای حقیقی شرکت ها صورت می گیرد که در زمان های حساس وارد عمل می شوند و با سفارش های خرید، بازار را از شرایط بحرانی عبور می دهند. نائینیان توضیح داد: در ارزیابی چشم انداز تا پایان سال، بازار سهام می تواند عملکرد مناسبی داشته باشد، البته به شرط مدیریت تنش های سیاسی و عدم ورود مجدد به فضای جنگی. طلا و دلار بخش عمده ای از رشد خود را محقق کرده اند؛ هر چند هنوز احتمال افزایش محدود وجود دارد. با این حال، بورس از نظر ظرفیت ارزش دلاری می تواند تا سطح ۱۵۰ تا ۱۶۰ میلیارد دلار رشد کند؛ پتانسیلی که آن را برای سرمایه گذاران جذاب می کند. وی تأکید کرد: توصیه نهایی به فعالان بازار، ترکیب منطقی دارایی هاست؛ پرهیز از سرمایه گذاری تمام عیار در سهام و تقسیم سرمایه بین طلا، سهام و ابزارهای با درآمد ثابت، رویکردی است که بازدهی را با امنیت بیشتری همراه خواهد کرد.

نائینیان در نهایت گفت: به این ترتیب، هر چند مکانیزم ماشه و رشد دلار، روح تازه ای به بازار بخشیده است، دوام این شرایط در گرو مهار ریسک های سیاسی و تثبیت آرامش در فضای اقتصادی کشور خواهد بود.

▼ نرخ ارز، ریسک پایدار بورس

احمد اشتیاقی، کارشناس بازار سرمایه به «هم میهن» گفت: موضوع مکانیسم ماشه توسط بازار سرمایه پیش خور شده بود. پس از جنگ ۱۲ روزه شاخص تا محدوده ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحدی روند اصلاحی به خود گرفت و بازار چندین بار سعی کرد روند مثبت به خود بگیرد اما نبود اخبار مثبت و فشار فروش مانع از تثبیت رشد شده است. فعالان بازار چشم انتظار تغییرات مهمی در نرخ مبادله ای دلار و آزادسازی ارز صادراتی هستند؛ تغییراتی که می تواند سودآوری شرکت ها و مسیر کلی بازار را دگرگون کند.

این کارشناس بازار سرمایه توضیح داد: آغاز هفته جاری برای بورس با فشار عرضه همراه بود. روز شنبه، بسیاری از فعالان بازار به عنوان فروشنده ظاهر شدند، بدون اینکه اخبار مهم بتواند نقش حمایتی ایفا کند. این رفتار معاملاتی بیش از همه در گروه هایی دیده شد که وابستگی بالایی به ارز مبادله ای دارند. بازار در چنین شرایطی معمولاً برای حرکت رو به جلو محتاج محرک های واقعی از جنس خبر یا تصمیمات اقتصادی بزرگ است. اشتیاقی تشریح کرد: یکی از مهم ترین محرک های تاریخی بازار سهام، تغییرات نرخ ارز مبادله ای بوده است. اکنون گمانه زنی ها و زمزمه های زیادی درباره افزایش این نرخ از سطح ۷۰ هزار تومان به مرز ۹۰ هزار تومان شنیده می شود. چنین جهشی می تواند مستقیماً به افزایش درآمد و سودآوری بنگاه های صادرات محور بینجامد. نمونه های اخیر نیز وجود دارد: بعضی واحدهای کوچک صادراتی، همچون تولیدکنندگان کاشی و سرامیک، در معاملات بازار ارز تجاری موفق شده اند نرخ هایی نزدیک به ۹۰ هزار تومان را برای صادرات خود دریافت کنند. همین تجربه ها، امیدواری ها در بازار را افزایش داده است.

گزارش بازار

نیمائنائینیان کارشناس بازار سرمایه:

فعال شدن مکانیسم ماشه به رشد انتظارات نسبت به افزایش نرخ دلار دامن زده و همین انتظارات، یکی از موتورهای اصلی هجوم خریداران به سهام بوده است. در روز شنبه گذشته پیش گشایش بازار با روند منفی آغاز شد، اما سفارش های خرید سنگینی که به نظر می رسد خارج از نقدینگی جاری بازار تأمین شده بودند، مسیر شاخص را تغییر دادند و از افت بیشتر جلوگیری کردند. اگر این تزریق انجام نمی شد، احتمال افت ۱۰ تا ۱۵ درصدی شاخص وجود داشت.

رقیه ندایی

خبرنگار اقتصادی

بورس تهران تنها بازاری بود که پنجمین روز مهرماه نسبت به فعال سازی مکانیسم ماشه واکنش مثبت نشان داد و توانست رخت سبز بر تن کند و طی یک هفته شاخص کل بورس، رشد بیش از ۸ درصدی را در کارنامه خود به ثبت رساند که باتوجه به روند معاملات هفته های خود یک رکورد محسوب می شود. تقریباً یک ماهی می شود که بازارها به واسطه اخبار مرتبط با فعال شدن اسنپک در تنش هستند و نوسان می کنند. طی این مدت ها اغلب بازارها خصوصاً: بازار طلا، سکه، دلار، خودرو روند صعودی داشتند و تنها بازار سرمایه بود که نسبت به این خبر واکنش منفی نشان داد و تا روز فعال سازی مکانیسم ماشه سرخ پوش بود و پس از فعال شدن آن رخت سبز بر تن کرد. تقریباً طی یک ماه شاهد رشد قیمتی قابل توجه در بازارهای طلا، سکه و دلار بودیم. این بازارها توانستند رکوردهای قیمتی خود را جابه جا کنند. حتی در برخی از روزها شاهد آن بودیم که بسیاری از آنها رشد بیش از ۳/۵ درصدی را ثبت می کردند و به نوعی توانستند بازدهی بسیار خوبی برای سرمایه گذاران قدیمی خود بر جای بگذارند. البته تنها سرمایه گذاران قدیمی توانستند سود قابل قبولی کسب کنند؛ سرمایه گذارانی که در کوتاه مدت نیز وارد این بازارها شدند توانستند شرایط بازدهی بسیار خوبی را تجربه کنند. اما مسئله اساسی اینجاست که افزایش قیمت در این بازارها می تواند در بلندمدت شرایط توری در کشور را تقویت کند و به طور خلاصه در افزایش تورم گام بردارد. با وجود رشدهای بسیار سنگین در بازارهای موازی بورس تهران تا پیش از روز ۵ مهرماه روند اصلاحی داشت و با خروج نقدینگی حقیقی و حقوقی مواجه بود. همچنین قیمت سهام کوچک و بزرگ بازار نیز طی این مدت با اصلاح مواجه شد. اما از روز شنبه با فعال شدن مکانیسم ماشه همه چیز تغییر کرد و برخلاف تمامی بازارها روز شنبه بورس تهران توانست رخت سبز بر تن کند و شرایط خوبی برای سهامداران خود رقم بزند. از روز یکشنبه شاهد ورود نقدینگی به دایره معاملات بودیم. علت این سبزپوش شدن بورس را می توان پیش خور شدن ریسک های سیاسی و اسنپک توسط بورس دانست. در اصل طی این مدت تالار شیشه ای معاملات با سرخ پوشی معاملات تمامی معضلات سیاسی را پشت سر گذاشته و آنها را پیش خور کرده است. اکنون زمان مثبت شدن بازار فرا رسیده است. از سوی دیگر چند روزی می شود که گزارش شش ماهه شرکت ها منتشر شده و بررسی ها نشان می دهد که اغلب شرکت ها با وجود قطعی برق و آب شرایط خوبی داشته باشند و به نوعی توانسته اند در راستای سودسازی قدم بردارند. در ابتدای فصل با قطعی مکرر آب و برق کارشناسان پیش بینی می کردند که بسیاری از صنایع با زیان سازی سنگین مواجه می شوند اما در حال حاضر، شرایط همانند پیش بینی ها نیست؛ همین موضوع باعث شده تا حدودی امید و اعتماد به بازار سرمایه بازگردد.

همچنین یک خبر مثبت دیگر باعث شد بورس رشد کند؛ آن هم راه اندازی بازار تالار دوم بازار توافقی ارز است که چشم انداز افزایش نرخ دلار نیمایی از محدوده ۷۰ هزار تومان را تا محدوده ۹۰ تا ۱۰۰ هزار تومان تقویت می کند. در اصل این خبر باعث شده شرکت های صادرات محور این روزها شرایط بهتری داشته باشند و اگر این تالار راه اندازی شود احتمالاً سودسازی این صنایع چند برابر شود.

صنایع بزرگ در سامانه ترجیحی موظف به عرضه ارز صادراتی خود هستند. به گفته کارشناسان در سال ۱۴۰۴ بیش از ۲۰ میلیارد دلار ارز به بازار ارائه خواهند کرد که عملاً رانت ۱۰ میلیارد دلاری برای واسطه ها و دلالان خواهد داشت. در حال حاضر فاصله بیش از ۴۰ درصدی میان نرخ دلار توافقی و بازار آزاد وجود دارد. حال اگر تالار دوم راه اندازی شود این ارز با قیمت بالاتری عرضه خواهد شد و به گفته کارشناسان در میان مدت حدود ۷۰ تا ۱۰۰ میلیارد دلار ارزش بازار سرمایه افزایش پیدا می کند. در اصل این تالار می تواند به افزایش ارزش بازار سرمایه و رشد آن در بلندمدت کمک کند و این بازار را مجدداً به سودسازی برساند.

این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: سابقه بازار گواه روشنی بر اثرگذاری نرخ ارز بر روند شاخص است. سال گذشته، عبور دلار نیمایی از ۴۰ هزار تومان و حرکت آن تا حوالی ۶۷ تا ۶۸ هزار تومان در پایان سال، باعث شد شاخص کل از سطح ۲ میلیون واحد تا محدوده ۳/۲ میلیون واحد رشد کند. این جهش نه صرفاً به دلیل نرخ ارز، بلکه به واسطه ترکیب آن با گزارش های فروش و سودآوری بود. حال، اگر وعده ها محقق شود می توان انتظار داشت که با افزایش نرخ دلار مبادله ای تا ۹۰ هزار تومان دوباره چنین موجی تکرار شود.

اشتیاقی ادامه داد: روند رشد بازار نمی تواند فارغ از شرایط تحریمی تحلیل شود. تعاملات تجاری ایران با کشورهایی مثل ترکیه و عراق نقش حیاتی دارد. اگر این کشورها از سیاست های تحریمی جدید فاصله بگیرند، دامنه اثرگذاری محدود می ماند و بازار فرصت نفس کشیدن پیدا خواهد کرد. در مقابل، افزایش دامنه همکاری آنها با سیاست های تحریمی می تواند به توقف رشد و بازگشت شاخص به سطوح پایین تر منجر شود.

وی تأکید کرد: چالش مهم دیگر، فاصله بین نرخ های رسمی و آزاد ارز است. در ماه های اخیر، اقتصاد ایران با نرخ ثابت حدود ۷۰ هزار تومان در بازار مبادله ای مواجه بوده، در حالی که نرخ آزاد فراتر از ۱۱۰ هزار تومان اعلام می شود. این فاصله حدود ۲۰ درصدی، نه فقط ریسک تصمیمات اقتصادی را افزایش می دهد، بلکه فشار مضاعفی بر بازار و سرمایه گذاران وارد می کند. تک نرخی شدن ارز اگر به سرعت و بدون برنامه ریزی انجام گیرد، می تواند بخش بزرگی از صنایع را تحت فشار قرار دهد.

این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: در کنار نقدینگی و نرخ ارز، گزارش های عملکرد شرکت ها نیز به عنوان فاکتور مهمی در تصمیم سرمایه گذاران عمل می کند. گزارش شش ماهه اخیر برخی شرکت ها و عملکرد مثبت شهرویرماه، آمیدی نسبی در بازار ایجاد کرده است. این گزارش ها به ویژه در صنایعی که با صادرات و ارزآوری مواجه اند، نشان می دهد حتی در شرایط رکودی، فرصت های سودآوری وجود دارد.

اشتیاقی توضیح داد: سرمایه گذاران اکنون میان بورس، طلا، دلار و صندوق های با درآمد ثابت دست به انتخاب می زنند. بازار سهام برای جذب نقدینگی باید مزیت هایی نسبت به این بازارهای موازی نشان دهد. اگر نرخ ارز مبادله ای اصلاح شود و تحریم ها محدود اثرگذاری داشته باشند، بورس می تواند نسبت به دلار و طلا بازدهی بالاتری ارائه کند. در غیر این صورت، جریان نقدینگی به سمت بازارهای موازی شدت می گیرد.

وی تشریح کرد: با نگاه به آینده، برخی صنایع توان بیشتری برای مقابله با تحریم ها و حفظ سودآوری دارند. صنایع فلزات روی، به دلیل امکان انبارش محصولات و کم بودن اثر منفی محدودیت های صادراتی، از ظرفیت رشد بیشتری برخوردارند. همچنین، صنایع صادرات محور در صورت افزایش نرخ ارز و نبود محدودیت فروش، توان رقابتی بالاتری پیدا خواهند کرد.

این کارشناس بازار سرمایه با تأکید بر شرایط حال حاضر گفت: بازار سهام ایران در آستانه تصمیمات مهمی قرار دارد؛ عبور نرخ ارز مبادله ای از سطح ۷۰ هزار تومان، آزادسازی ارز صادراتی و تعیین تکلیف محدودیت های تحریمی، سه عامل اصلی تعیین کننده مسیر شاخص در ماه های آینده هستند.

اشتیاقی در نهایت تأکید کرد: روند گذشته نشان داده که رشد ارزی، همواره بازار سهام را به حرکت و داشته است اما برای تکرار این تجربه، نیاز به ثبات سیاسی، اجماع اقتصادی و اجرایی شدن سیاست های اعلام شده وجود دارد. در این میان، تنها صنایعی که انعطاف پذیری و توان مقابله با ریسک های تحریمی را دارند، می توانند در صدر گزینه های سرمایه گذاران باقی بمانند.

▼ واکنش منطقی بورس به تحریم ها

هابیل خاوری، کارشناس بازار سرمایه در گفت وگو با «هم میهن» اظهار کرد: درک رفتار پیچیده بازار سرمایه، به ویژه در شرایط بحرانی کار سختی نیست. فقط باید پذیرفت که رویدادهای کلان سیاسی و اقتصادی، به طور مستقیم بر انتظارات سرمایه گذاران و مسیر حرکت بازارها تأثیر بگذارند. رشد پیاپی شاخص بورس در چند